

EDUCACIÓ

El TC avala el català a l'escola però no el blindava

El Govern diu que la sentència no afectarà les aules perquè els articles tombats són "qüestions formals"

LAIA VICENS
BARCELONA

Deu anys ha tardat el Tribunal Constitucional a dictar sentència sobre la llei d'educació de Catalunya, que el PP va portar als tribunals perquè considerava que discriminava els alumnes que volien estudiar en castellà. Una dècada després, el tribunal rebutja aquests arguments i, per unanimitat, ha sentenciat que el règim lingüístic a Catalunya és constitucional. La resolució, però, en dona una de freda i una de calenta: si bé es veritica que rebutja el que reclamava el PP sobre llengua, també és cert que ha tombat una desena d'articles sobre l'organització dels estudis i el sistema d'avaluació, perquè considera que imiten la llei espanyola i envaeixen competències de l'Estat. Malgrat això, el departament diu que la sentència no tindrà cap repercussió en el dia a dia de les escoles.

El conseller d'Educació, Josep Bargalló, va fer una lectura "a grans trets positiva" perquè la sentència anul·la articles "per qüestions de redactat teòric però no de pràctica educativa" i va celebrar que el tema que inquietava més el Govern quedés "intacte". "No s'altera res respecte al model lingüístic", va concloure.

El PP havia impugnat els articles que feien referència al "suport lingüístic específic" als alumnes nous que no saben català, l'oferta educativa en català, la necessitat de reforçar la llengua

Resolució

Deu anys després, el TC anul·la 10 articles de la LEC però manté "intactes" els de llengua

i el seu aprenentatge com a "llengua pròpia de Catalunya" o la disposició per no aplicar la tercera hora de castellà, però res de tot això ha estat tombat pel TC. El Constitucional tampoc ha anul·lat que sigui la Generalitat qui determini què i quant s'estudia en cada assignatura i com s'avalua.

El PP no va recórrer l'article clau

Ara bé, això no vol dir que el TC hagi avalat el model d'immersió lingüística: el Constitucional no s'ha posicionat sobre aquest punt perquè el PP no va recórrer l'article 11 de la LEC, que és el que estableix l'ús del català com a llengua vehicular. "El recurs no qüestiona realment la constitucionalitat del sistema de conjunció lingüística", diu la sentència del TC.

De fet, el TC ja s'havia posicionat sobre el català a l'escola. Ho va fer en la sentència sobre l'Estatut, on estableix que, tot i que el català es podia considerar la llengua vehicular, no es podia excloure el castellà de les aules. Allò va ser la pista d'aterratge perquè la llei Wert, aprovada el 2013, establís una "proporció raonable" d'hores de castellà, i perquè les sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya obliguessin algunes escoles a impartir el 25% de les classes en castellà si ho demanava alguna família.

Per això Plataforma per la Llengua va avisar ahir que la immersió "continua amenaçada per les sentències judicials" perquè el que ha resolt el TC "no reverteix l'amenaça del 25% d'imposició del castellà només que ho demani un alumne". Ho van recordar també des d'entitats antiimmersió: l'Assemblea per una Escola Bilingüe es va afanyar a desmentir que la sentència del TC avaluï la immersió. "Ratifica el model de conjunció lingüística", va dir la portaveu, Ana Losada, que va reclamar una nova llei d'educació que respecti la cooficialitat i no desbordi el marc competencial espanyol.

Els articles suspesos són teòrics

Aquest és, de fet, l'argument que els jutges del TC han esgrimit per tornar deu dels 28 articles recorreguts, que regulen els plans d'estudi i l'organització de primària, l'ESO i el batxillerat i també els cossos docents de la Generalitat. Segons el Constitucional, aquests articles són una còpia o un resum de la llei estatal, però amb afegits que extralimiten les competències de la Generalitat. Per exemple, el TC diu que la LEC descriu aspectes que a la Lomce estan recollits de manera "molt més detallada", com els objectius o les competències que han de tenir els alumnes o el fet que se'ls avaluï de manera continuada.

En aquest sentit, Bargalló es va mostrar "preocupat" perquè, si bé el TC dona permís a la Generalitat per crear un sistema educatiu propi, estableix que ha de ser sempre a partir dels criteris de la funció pública espanyola. "Es fa difícil crear un sistema educatiu modern a partir d'una funció pública antiquada", va lamentar. I va posar un exemple: el cos propi d'inspectors que vol crear Educació s'haurà de fer seguint les directrius de l'Estat, que encotillen molt el Govern.

La llei d'educació, aprovada durant el Govern tripartit, regulava per primera vegada tot l'ensenyament no universitari a Catalunya. Després d'un llarg debat social i polític, el PSC, CiU i ERC hi van votar a favor, ICV només de manera parcial, i Ciutadans i el PP s'hi van oposar frontalment. Ahir també van ser els únics partits que van insistir en modificar el model lingüístic a l'escola catalana, que fa més de 30 anys que existeix. —

La sentència del TC en principi no afectarà el dia a dia a les aules catalanes, però en funció de qui guanyi les eleccions del 28-A sí que hi podrien haver canvis. DAVID BORRAT

Quatre preguntes clau per entendre la resolució i els seus efectes

● Quins articles s'han suspès?

S'anul·len els articles que regulen l'educació primària, l'ESO i el batxillerat (el currículum, l'organització dels estudis i el sistema d'avaluació) perquè són una "reformulació simplificada", una "còpia literal" o una "distorsió" de la llei espanyola. També s'han anul·lat articles sobre els cossos docents de la Generalitat.

● Quines conseqüències pràctiques tenen les suspensions?

El departament d'Educació es manté a l'expectativa de les eleccions d'aquest diumenge: efectivament, serà important

qui ocupi la Moncloa perquè hi podria haver canvis normatius. El PSOE ja ha fet passos per desmantellar la Lomce, però si les dretes acaben formant govern és possible que alguns dels preceptes d'aquella polèmica llei Wert tornin. En matèria lingüística, el PP, Cs i Vox demanen que la llengua vehicular sigui l'espanyol a tot l'Estat.

● ¿La sentència blindava el model d'immersió lingüística?

El TC no elimina cap article sobre llengua i, com va dir ahir el conseller Josep Bargalló, el model lingüístic es manté

"intacte". Ara bé, això no vol dir que la sentència avaluï la immersió. Simplement, el TC no s'hi refereix perquè el PP no va recórrer l'article 11, que és el que feia referència explícita al fet que el català sigui la llengua vehicular de l'escola.

● Què avala el TC pel que fa la llengua?

Avala que els alumnes nous rebin una atenció lingüística personalitzada per aprendre català, que el Govern determini "el currículum de l'ensenyament de les llengües" o que l'aranès sigui vehicular a la Vall d'Aran, sense privar el català ni el castellà d'aquesta condició. —